

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 25 lutego 1984 r.

w sprawie wymiany walut obcych przez osoby zagraniczne oraz zapłaty przez te osoby należności walutą polską udokumentowanego pochodzenia.

Na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 22 listopada 1983 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 63, poz. 288) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osoba zagraniczna jest obowiązana pokrywać koszty pobytu w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w walucie polskiej uzyskanej w drodze wymiany walut obcych w polskim banku dewizowym lub w innej jednostce uprawnionej do wymiany walut na podstawie zezwolenia dewizowego.

2. Pokrycie kosztów pobytu osoby zagranicznej może następować również w formie:

- 1) opłacenia za granicą usług polskich biur podróży oraz usług lecznictwa uzdrowiskowego,
- 2) zakupu w zagranicznym biurze podróży zlecenia wypłaty wystawionego na polskie biuro podróży,
- 3) podjęcia z posiadanych rachunków w polskich bankach dewizowych odpowiednich kwot w walucie polskiej lub w walucie obcej.

3. Dienne stawki wymiany walut obcych na pokrycie kosztów pobytu określa Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki.

§ 2. 1. W razie skrócenia pobytu osoby zagranicznej, waluta polska pochodząca z tytułu, o którym mowa w § 1 ust. 1, może być wymieniona na walutę obcą w części odpowiadającej okresowi skrócenia pobytu; wysokość kwoty podlegającej takiej wymianie oblicza się według dziennych stawek wymiany i kursu, po jakim nastąpiła wymiana na walutę polską.

2. W razie złożenia przez osobę zagraniczną waluty polskiej do depozytu organom administracji celnej przy wyjeździe z kraju, waluta pochodząca z wymiany, o której mowa w § 1 ust. 1, nie podlega jednak zaliczeniu na pokrycie kosztów ponownego pobytu tej osoby.

§ 3. 1. Od obowiązku wymiany waluty obcej, o którym mowa w § 1 ust. 1, lub pokrycia kosztów pobytu w sposób określony w § 1 ust. 2 są zwolnione osoby zagraniczne:

- 1) przybywające do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na pobyt stały,
 - 2) posiadające paszporty i wizy dyplomatyczne lub służbowe oraz członkowie ich rodzin i ich służba domowa,
 - 3) odwiedzające pracowników obcych przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz innych przedstawicielstw zagranicznych korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych po okazaniu zaproszenia potwierdzonego przez to przedstawicielstwo lub urząd konsularny,
 - 4) mające szczególne zasługi dla rozwoju współpracy z Polską Rzeczpospolitą Ludową,
 - 5) będące przedstawicielami organizacji międzynarodowych, przyjeżdżające w związku z wykonaniem umów zawartych między Polską Rzeczpospolitą Ludową a tymi organizacjami,
 - 6) członkowie delegacji oraz osoby zaproszone przez uprawnione do tego naczelne i centralne organy państwowe, banki dewizowe oraz naczelne organy organizacji politycznych i społecznych,
 - 7) przybywające w związku z ich zatrudnieniem przez stronę polską albo w charakterze stypendystów, stażystów i praktykantów — w ramach odpowiednich porozumień międzynarodowych,
 - 8) zakwalifikowane na studia zgodnie z odrębnymi przepisami lub pobierające naukę w szkołach średnich, których koszty pobytu są ponoszone przez zamieszkałych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej członków ich rodzin — obywateli polskich,
 - 9) przybywające w ramach realizacji porozumień szkół średnich i wyższych o współpracy kulturalno-oświatowej na zasadach wymiany bezdewizowej — uczniowie i studenci, uczestnicy zespołów artystycznych, praktyk językowych i innych,
 - 10) artyści i członkowie zespołów artystycznych lub cyrkowych przybywających na podstawie umów lub kontraktów zawartych przez jednostki podległe Ministrowi Kultury i Sztuki, uprawnione do dokonywania czynności obrotu dewizowego — po okazaniu umowy lub kontraktu albo zaświadczenia tych jednostek,
 - 11) obywatele państw z którymi rozliczenia następują w rublach, jeżeli stale zamieszkują na terytorium tych państw, oraz obywatele innych państw posiadający zezwolenie na stały pobyt w tych państwach, chyba że porozumienia międzynarodowe stanowią inaczej,
 - 12) przybywające w ramach zawartych umów na zasadach wymiany bezdewizowej — po okazaniu zaświadczenia Głównego Komitetu Turystyki,
 - 13) zatrudnione w działających w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przedstawicielstwach zagranicznych osób prawnych i fizycznych — po okazaniu zaświadczenia wydanego przez organ, który wydał zezwolenie na utworzenie tego przedstawicielstwa,
 - 14) osiągające dochody z tytułu praw do przedsiębiorstwa działającego na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. Nr 19, poz. 146) oraz ich małżonkowie, wstępni i zstępni — po okazaniu zaświadczenia Banku Polska Kasa Opieki S.A. stwierdzającego wysokość zysku; zysk ten nie może być jednak niższy niż równowartość obowiązkowej wymiany należna za okres przewidywanego pobytu,
 - 15) przejeżdżające tranzytem, jeżeli pobyt nie przekracza 24 godzin,
 - 16) obsługujące międzynarodowe środki komunikacji,
 - 17) członkowie ekip sportowych po okazaniu zaświadczenia Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu,
 - 18) członkowie wojskowych ekip sportowych — po okazaniu zaświadczenia wydanego przez organ określony przez Ministra Obrony Narodowej,
 - 19) małoletnie do lat 16.
2. W wypadkach uzasadnionych interesem dewizowym państwa Prezes Narodowego Banku Polskiego na wniosek osoby krajowej, która zawarła kontrakt handlu zagranicznego, może zwalniać pracowników zagranicznych przedsiębiorstw realizujących te kontrakty w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej od obowiązku dokonywania wymiany waluty obcej na walutę polską lub ustalić niższą stawkę tej wymiany.
3. Urzędy konsularne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przy udzielaniu wiz za granicą oraz właściwe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych przy udzielaniu wiz w kraju mogą udzielać zwolnień od obowiązku wymiany waluty obcej lub pokrycia kosztów pobytu w sposób określony w § 1 ust. 2 także w innych uzasadnionych wypadkach niż wymienione w ust. 1 i 2 lub ustalić niższą stawkę wymiany waluty obcej na walutę polską; dotyczy to w szczególności wypadków losowych, osób w wieku powyżej 65 lat lub innych osób, jeżeli jest to uzasadnione ich stanem materialnym.
4. Na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych zwolnień, o których mowa w ust. 3, mogą udzielać również graniczne placówki kontrolne Wojsk Ochrony Pogranicza oraz graniczne urzędy celne.
- § 4. 1. Ustalenia istnienia obowiązku osoby zagranicznej wymiany waluty obcej, o którym mowa w § 1 ust. 1, lub pokrycia kosztów pobytu w sposób określony w § 1 ust. 2 dokonują:
- 1) przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, graniczne placówki kontrolne Wojsk Ochrony Pogranicza i właściwe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych — w stosunku do osób zagranicznych, którym udzielają wiz,
 - 2) graniczne placówki kontrolne Wojsk Ochrony Pogranicza — w stosunku do osób zagranicznych zwolnionych z obowiązku posiadania wiz.
2. Wykonanie przez osobę zagraniczną obowiązku wymiany waluty obcej, o którym mowa w § 1 ust. 1, lub pokrycia kosztów pobytu w sposób określony w § 1 ust. 2 stwierdzają graniczne urzędy celne, a w stosunku do osób zagranicznych, którym przedłuża się wize — właściwe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych.
- § 5. 1. Osoby zagraniczne korzystające ze zwolnień, o których mowa w § 3, są obowiązane dokonywać zapłaty należności za usługi hotelarskie w walucie polskiej pochodzącej z udokumentowanej wymiany waluty obcej.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy członków przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych, innych przedstawicielstw zagranicznych korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych, dziennikarzy zagranicznych posiadających legitymacje wystawione przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz osób zagranicznych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 14.
- § 6. 1. Udokumentowanie przez osoby zagraniczne pochodzenia waluty polskiej z wymiany waluty obcej lub

z innego tytułu jest wymagane, gdy zapłata następuje na pokrycie następujących należności:

- 1) celnych,
- 2) za usługi i świadczenia państwowych, spółdzielczych i innych uspołecznionych zakładów leczniczych i uzdrowiskowych,
- 3) z tytułu:
 - a) opłat i wydatków w postępowaniu cywilnym, w tym również egzekucyjnym oraz za czynności notarialne,
 - b) zabezpieczenia majątkowego,
 - c) opłat i wydatków w sprawach ze skarg do Naczelnego Sądu Administracyjnego na decyzje administracyjne,
 - d) kosztów postępowania w sprawach nieletnich,
 - e) poręczenia, kar, opłat i kosztów w sprawach karnych, karnych skarbowych i w sprawach o wykroczenia, z wyjątkiem kar nałożonych w trybie postępowania mandatowego,
- 4) za najem lokali i pomieszczeń, usługi hotelarskie, dzierżawę budynków i gruntów oraz użytkowanie wieczyste — jeżeli należność przypada na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej lub zapłata następuje za pośrednictwem tej jednostki,
- 5) za usługi przewozu osób oraz usługi spedycji, przewozu i ubezpieczenia przesyłek na trasach zagranicznych.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony, jeżeli waluta polska pochodzi:

- 1) z udokumentowanej wymiany w kraju waluty obcej w banku dewizowym lub w innej jednostce uprawnionej do wymiany walut obcych, nie stanowiącej jednak obowiązkowej wymiany na koszty pobytu, chyba że z kwoty obowiązkowej wymiany następuje zapłata należności za najem lokali i pomieszczeń oraz usługi hotelarskie,
- 2) z udokumentowanej wypłaty z rachunku bankowego osoby zagranicznej, prowadzonego w walucie obcej lub polskiej, jeżeli warunki prowadzenia rachunku dopuszczają wypłaty na pokrycie należności określonych w ust. 1,
- 3) z udokumentowanego przywozu z państwa będącego członkiem Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej waluty polskiej nabytej w tym państwie na podstawie porozumienia międzybankowego,

4) z innego udokumentowanego tytułu, jeżeli zezwolenie dewizowe dopuszcza zapłatę należności, o których mowa w ust. 1.

3. Udokumentowanie pochodzenia waluty polskiej nie jest wymagane, jeżeli łączna należność z jednego tytułu nie przekracza 1.000 złotych.

§ 7. 1. Dokumentem stwierdzającym pochodzenie waluty polskiej jest:

- 1) z wymiany waluty obcej — oryginał imiennego dowodu wymiany wystawiony przez bank dewizowy lub inną jednostkę uprawnioną do wymiany walut obcych,
- 2) z rachunku bankowego — zaświadczenie wystawione przez bank prowadzący rachunek,
- 3) z przywozu z państwa będącego członkiem Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej — zaświadczenie banku lub jednostki uprawnionej, w której walutą polską nabyto, z adnotacją polskiego urzędu celnego o jej przywozie,
- 4) z innego tytułu — zaświadczenie wystawione przez jednostkę dokonującą wypłaty, upoważnioną do tego z mocy przepisów prawa dewizowego.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, powinien być wystawiony w czasie pobytu osoby zagranicznej w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

3. Dokument, o którym mowa w ust. 1, traci ważność z chwilą wyjazdu osoby zagranicznej z Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

4. Osoba krajowa przyjmująca od osoby zagranicznej zapłatę w walucie polskiej należności określonej w § 6 ust. 1 jest obowiązana zamieścić na dokumencie stwierdzającym pochodzenie waluty polskiej adnotację o wysokości kwoty przyjętej na zapłatę.

§ 8. Zasady pokrywania przez osoby zagraniczne należności za samochodowe paliwa płynne określają odrębne przepisy.

§ 9. W związku z art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 22 listopada 1983 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 63, poz. 288) traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 1977 r. w sprawie pokrywania przez cudzoziemców kosztów pobytu w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1977 r. Nr 12, poz. 49 i Nr 21, poz. 91 oraz z 1979 r. Nr 16, poz. 102).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 marca 1984 r.

Minister Finansów: **S. Nieckarz**